

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до контрольної роботи студентів заочної форми навчання
з дисципліни
«Мікроекономіка»**

Харків
ХНАДУ
2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

До друку і в світ дозволяю
Перший проректор

І.П. Гладкий

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до контрольної роботи студентів заочної форми навчання
з дисципліни
«Мікроекономіка»**

Укладач

О.В. Попадинець

Відповідальний за випуск

Завідувач кафедри
Економіки і підприємництва

(О.С.Іванілов)

Харків
ХНАДУ
2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до контрольної роботи студентів заочної форми навчання
з дисципліни
«Мікроекономіка»**

Затверджено методичною
радою університету,
протокол № _____ від _____ р.

Харків
ХНАДУ
2017

Контрольна робота складається з трьох частин: теоретичної, відповідей на питання «вірно-невірно» та розрахункової.

Теоретична частина – розкрити питання згідно представленого плану.

Обсяг – 10-15 сторінок

Практична (розрахункова частина): на основі індивідуальних даних (за власним з варіантом) студент має розрахувати: всі види витрат, обсяг попиту та пропозиції за умов досконалої конкуренції, кількість виготовленої продукції та приток фірми. Аналогічні розрахунки слід зробити і для фірми-монополіста, що функціонує при тих же витратах. Зроблені розрахунки слід представити в табличній та графічній формах.

Обсяг розрахункової частини – 5-7 сторінок.

Контрольна робота має містити план (простий).

Мова: українська, російська. Обов'язкові посилання на літературні джерела по тексту. Список використаної літератури – не менше 10 джерел.

Теоретичні завдання та питання «вірно-невірно» за варіантами:

Тема 1. Мікроекономіка як наука.

1. Предмет а методи мікроекономіки.
2. Координація економічної діяльності.
3. Модель ринкового кругообігу.
4. Модель попиту та пропозиції.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) мікроекономіка формує погляд на економічні процеси «згори» і концентрує увагу на агрегованих показниках;
- 2) якщо будь-яка кількість товару продається за однаковою ціною, то попит на цей товар досконало нееластичний;
- 3) у точці максимуму сукупного продукту граничний продукт більш середнього;
- 4) до умов досконалої конкуренції не належить відсутність будь-яких бар'єрів на вступ нових фірм в галузь;
- 5) попит на товар є похідним від попиту на ресурс.

Розрахункове завдання

Тема 2. Попит та пропозиція.

1. Функції та графіки в мікроекономіці.
2. Попит. Функція попиту.
3. Пропозиція. Функція пропозиції.
4. Зміни у попиті та пропозиції.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) основні об'єкти мікросистеми – домогосподарства, фірми, держава;
- 2) всі точки на кривій байдужості означають однаковий рівень доходу споживача;
- 3) в короткостроковому періоді усі виробничі витрати лишаються постійними;
- 4) ринок автомобілів згідно своїм характеристикам відповідає умовам досконалої конкуренції;
- 5) якщо два ресурси є субститутами, то скорочення ціни на один з них призведе до зменшення попиту на інший.

Розрахункове завдання

Тема 3. Ринково рівновага та нерівновага.

1. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.
2. Механізм встановлення рівноваги. Ринкова динаміка.
3. Регулювання ринку.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) будь-які економічні рішення ґрунтуються на порівнянні вигод і витрат суб'єктів;
- 2) кожна точка на бюджетній лінії означає комбінацію двох товарів;
- 3) виробнича функція показує найбільш вигідний для фірми випуск при заданих цінах на

- ресурси;
- 4) крива попиту для конкурентної фірми має від'ємний нахил;
 - 5) чим еластичніше попит на вироблену продукцію, тим еластичніший попит на ресурс, за допомогою якого вона виробляється.

Розрахункове завдання

Тема 4. Еластичність попиту та пропозиції.

1. Загальне поняття еластичності.
2. Еластичність попиту та її види.
3. Еластичність пропозиції.
4. Застосування еластичності в мікроаналізі.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) альтернативна вартість – це вартість можливостей, що втрачені;
- 2) чим далі крива байдужості знаходиться від початку координат, тим меншу корисність вона відображає;
- 3) ізокванта ілюструє різні обсяги продукту, які можна зробити при заданих кількостях ресурсів;
- 4) для конкурентної фірми ціна продукту дорівнює граничному доходу;
- 5) фірма досягає мінімального рівня витрат у тому разі, коли граничний продукт кожного фактора дорівнює його ціні.

Розрахункове завдання

Тема 5. Основи теорії споживання.

1. Переваги споживача та корисність.
2. Функція корисності.
3. Закони Госена.
4. Бюджетне обмеження.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) в мікроекономіці широко застосовується математичний інструментарій;
- 2) при збільшенні доходу споживача бюджетна лінія зменшується вправо;
- 3) ізокванта ілюструє криву сукупного продукту;
- 4) якщо ринкова ціна постійна, то збільшення об'єму випуску не впливатиме на обсяг прибутку;
- 5) при монополістичній конкуренції крива попиту фірми за інших рівних умов менш похила, чим за умов монополії.

Розрахункове завдання

Тема 6. Вибір споживача та функція попиту. Індивідуальний та ринковий попит.

1. Оптимум споживача. Еквіваріантний принцип.
2. Індивідуальний попит.
3. Криві Енгеля.
4. Ринковий попит.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) обсяг попиту виміряється в грошових одиницях;
- 2) споживач максимізує корисність, якщо його бюджетна лінія перетинає криву байдужості;
- 3) зі зростанням обсягу виробництва ізокванта буде зміщуватись праворуч вниз;
- 4) якщо крива сукупного доходу фірми лежить нижче кривої сукупних витрат, то за будь-якого об'єму виробництва прибуток фірми має від'ємне значення;
- 5) монополістичний конкурент визначає обсяг випуску за правилом $P = MC$.

Розрахункове завдання

Тема 7. Ефект заміни та ефект доходу. Концепція добробуту та економічна політика.

1. Ефект заміни та ефект доходу.
2. Рівняння Слуцького.
3. Компенсуючі зміни. Компенсований попит.
4. Добробут споживача та економічна політика.

Визначте, вірне чи невірне кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) зрушення кривої пропозиції вправо означає, що виробники пропонують більшу кількість продукту при кожному рівні цін;
- 2) якщо покупець придбає більше одиниць якого-небудь товару, то гранична корисність споживання зростає;
- 3) для будь-якої виробничої функції характерний зростаючий граничний продукт;
- 4) конкурентна фірма мінімізує збитки, зменшуючи виробництво до нуля, якщо ціна продукту нижче середніх змінних витрат;
- 5) граничні витрати на ресурс – це зміна сукупного обсягу витрат фірми, якщо вона використовує додаткову одиницю ресурсу.

Розрахункове завдання

Тема 8. Виробництво та витрати у ринковій економіці.

1. Фірми в ринковій економіці.

2. Виробнича функція.

3. Витрати. Постійні та змінні витрати. Загальні, граничні та середні витрати фірми та їх графіки.

Визначте, вірне чи невірне кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) наслідком встановлення ціни «підлоги» є дефіцит товару на ринку;
- 2) стан споживчої рівноваги полягає у тому, що сукупна корисність товару X дорівнює сукупній корисності товару Y ;
- 3) заміщення одного ресурсу іншим відбувається за умов руху по ізокванті;
- 4) сума збитків підприємства, яке закривається в короткотерміновому періоді в умовах досконалої конкуренції, дорівнює сукупним змінним витратам;
- 5) для конкурентної фірми оптимальним є таке сполучення праці та капіталу, коли відношення граничних продуктів цих факторів до їх ціни однакове.

Розрахункове завдання

Тема 9. Пропозиція конкурентної фірми у довгостроковому періоді.

1. Фірми та ринки.

2. Пропозиція конкурентної фірми.

3. Фірми та ринок у довгостроковому періоді.

Визначте, вірне чи невірне кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) у стані рівноваги криві попиту та пропозиції на товар збігаються;
- 2) теорія поведінки споживача передбачає, що споживач може максимізувати сукупну корисність;
- 3) оптимальна комбінація ресурсів знаходиться в точці перетинання двох ізоквант;
- 4) конкурентна фірма у довготерміновому періоді одержує лише нормальний прибуток;
- 5) крива попиту фірми на ресурс є кривою граничної доходності ресурсу, кожна точка якої показує кількість ресурсу, яку купувала б фірма за кожної можливої ціни даного ресурсу.

Розрахункове завдання

Тема 10. Конкурентні ринки факторів виробництва.

1. Попит на фактори виробництва з боку конкурентної фірми та галузі.

2. Пропозиція факторів виробництва.

3. Рівновага на ринку факторів

Визначте, вірне чи невірне кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) крива індивідуального попиту розташована ближче до вісі цін, чим крива ринкового попиту;
- 2) ординалізм припускає можливість вимірювання величини корисності в умовних одиницях;
- 3) ізокоста – це лінія, що демонструє множину комбінацій цін на ресурси;
- 4) у короткотерміновому періоді конкурентна фірма, яка максимізує прибуток або мінімізує збитки, не буде продовжувати виробництва, якщо ціна продукту нижча середніх сукупних витрат;
- 5) еластичність попиту на ресурс залежить від частки витрат на цей ресурс у витратах фірми.

Розрахункове завдання

Тема 11. Ринки капіталу.

1. Структура та роль ринків капіталу.
2. Фактори, що впливають на ринок капіталу.
3. Рівновага на ринку капіталу.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) мікроекономіка може бути визначена як галузь економічної науки, що досліджує економічну роль держави;
- 2) теорія поведінки споживача передбачає, що споживач може максимізувати граничну корисність;
- 3) граничні витрати дорівнюють середнім витратам при тій обсязі виробництва, при якому середні змінні витрати досягають мінімуму;
- 4) якщо фірма має монопольну владу на ринку, то потреби здійснювати рекламу в неї немає;
- 5) з підвищенням граничного продукту ресурсу, обсяг попиту на нього зростає.

Розрахункове завдання

Тема 12. Загальна економічна рівновага та добробут.

1. Загальна рівновага та ефективність.
2. Ринкова рівновага та добробут.
3. Ринки та соціальні цілі.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) економічний попит - це є бажання споживача придбати даний товар;
- 2) гранична корисність визначається як максимальний рівень корисності, який споживач хоче одержати;
- 3) економічний прибуток представляє собою неявні витрати;
- 4) монополіст може впливати на ціну продукту, маніпулюючи пропонованою кількістю продукту;
- 5) на конкурентному ринку праці рівноважна ставка зарплатні дорівнює цінності граничного продукту праці.

Розрахункове завдання

Тема 13. Недосконала конкуренція та ринкова влада.

1. Монополія.
2. Недосконала конкуренція та ринкові структури.
3. Основи державної політики захисту конкуренції.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) падіння попиту на товар може бути викликане зменшенням цін на товари-замінники цього товару;
- 2) закон спадної граничної корисності полягає в тому, що: всі блага мають для споживача різну корисність і тому їх можна розмістити в порядку спадання цієї корисності;
- 3) економічний прибуток звичайно перевищує бухгалтерський прибуток;
- 4) монополіст цілком «вільний» від ринкових цін у встановленні ціни й обсягу виробництва;
- 5) законодавче обмеження мінімального рівня заробітної плати сприяє, як правило, збільшенню зайнятості.

Розрахункове завдання

Тема 14. Зовнішні ефекти у ринковій економіці.

1. Приватні та соціальні витрати та вигоди.
2. Позитивні та від'ємні зовнішні ефекти. Проблема зовнішніх ефектів та її вирішення
3. Приватний сектор та зовнішні ефекти. Теорема Коуза – Стиглера.
4. Держава та зовнішні ефекти.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) закон пропозиції стверджує: якщо ціни ростуть, а інші умови незмінні, то це приведе до

- росту пропозиції;
- 2) сукупна корисність зростає, якщо гранична корисність зменшується;
 - 3) якщо за певного обсягу виробництва граничні втрати перевищують ціну товару, підприємство в умовах досконалої конкуренції має максимізувати прибуток;
 - 4) для компанії – монополіста граничний дохід менше ніж ціна;
 - 5) приймаючи рішення про працевлаштування робітник зважає на заробітну плату, яку він може отримати та на втрачений час дозвілля.

Розрахункове завдання

Тема 15. Суспільні блага. Суспільний вибір та добробут: роль держави.

- 1.Класифікація економічних благ. Приватні та суспільні блага.
- 2.Проблема “безбилетника” та забезпечення суспільними благами.
- 3.Попит та суспільні блага та ефективний обсяг суспільних благ.
- 4.Забезпечення суспільними благами: можливості ринку та держави. Суспільний вибір.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) зростання цін на матеріали, необхідні для виробництва товару X , викликає зрушення кривої попиту нагору і вправо;
- 2) закон спадної граничної корисності полягає в тому, що необхідно спочатку споживати корисні блага, а потім всі інші;
- 3) чим більше обсяг виробництва у фірмі, тим менше сукупні постійні витрати;
- 4) максимізуючи прибуток монополіст буде завжди прагнути уникати нееластичного відрізка його кривої попиту;
- 5) ринкова пропозиція праці складається з багатьох галузевих пропозицій.

Розрахункове завдання

Тема 16. Монополістична конкуренція та ефективний обсяг виробництва.

- 1.Загальні ознаки ринку монополістичної конкуренції.
2. Визначення обсягу та ціни продукції на ринку монополістичної конкуренції.
3. Відмінність поведінки виробника на ринку монополії та монополістичної конкуренції
4. Переваги та недоліки ринку монополістичної конкуренції.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) удосконалювання технології зрушує криву попиту нагору і вправо;
- 2) кардиналістський підхід до поняття корисності не потребує порівняння корисностей різних благ;
- 3) середні постійні витрати скорочуються зі зростанням об'єму випуску;
- 4) монополістична фірма буде нарощувати виробництво продукції до такого обсягу, при якому граничний дохід дорівнює граничним витратам;
- 5) коли ставки заробітної плати зростають, альтернативна вартість дозвілля також зростає.

Розрахункове завдання

Тема 17. Класифікаційні ознаки ринкових структур.

- 1.Досконала конкуренція.
- 2.Монополістична конкуренція.
- 3.Олігополія.
- 4.Монополія.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) коефіцієнт еластичності попиту за доходом визначається як зміна об'єму попиту, віднесена до зміни ціни;
- 2) перший закон Госена формулюється наступним чином: корисність від споживання кожної наступної одиниці блага зменшується;
- 3) до постійних витрат фірми варто віднести заробітну плату робітників;
- 4) якщо на ринку мається більше двох фірм, то має місце олігополія;
- 5) монополія зацікавлена у скороченні рівня зайнятості.

Розрахункове завдання

Тема 18. Виробництво та ціна в умовах досконалої конкуренції.

1. Ринковий попит на продукцію фірми в умовах досконалої конкуренції.
2. Умова максимізації прибутку.
3. Конкурентна фірма в короткостроковому та довгостроковому періоді.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) якщо із зменшенням ціни на один товар на 2 % попит на взаємопов'язаний з ним товар зменшився на 3 %, то це означає, що коефіцієнт перехресної еластичності попиту перевищує 1;
- 2) точки перетину бюджетної лінії з осями координат показують рівень корисності, що досягається за умов споживання даного обсягу блага;
- 3) сукупні витрати – це витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку можна одержати при найбільш вигідному з усіх можливих використанні ресурсів;
- 4) на олігополістичному ринку не можуть бути присутні невеликі фірми;
- 5) профспілка на ринку праці є монополістом.

Розрахункове завдання

Тема 19. Монополія та ефективний обсяг виробництва.

1. Визначення оптимальних параметрів виробництва монополіста.
2. Правило “великого пальця” для ціноутворення.
3. Особливості кривої пропозиції в умовах монополії.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) нееластична пропозиція означає, що підвищення ціни на 1 % веде до збільшення обсягу пропозиції менш як на 1 %;
- 2) точки перетину бюджетної лінії з осями координат показують кількості товарів, які може придбати споживач, витративши увесь свій дохід;
- 3) змінні витрати безпосередньо залежать від зміни ціни товару;
- 4) якщо на олігополістичному ринку фірма підвищить чи знизить ціну чи обсяг виробництва продукції, то це вплине на продажі і прибуток фірм-конкурентів;
- 5) реальна ставка відсотку не може перевищувати номінальну.

Розрахункове завдання

Тема 20. Поведінка фірми – олігополіста.

1. Модель Бертрана або модель олігополістичних цінових війн.
2. Ламана крива попиту на продукцію олігополіста.
3. Ціноутворення за лідером.
4. Модель дуополії Курно.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) якщо із зміною ціни на 1 %, обсяг попиту змінюється на 5 %, то попит є нееластичним;
- 2) нахил бюджетної лінії відображає кількість одного блага, яку споживач згоден поміняти на таку ж кількість іншого блага, щоб залишитися на тому ж рівні добробуту;
- 3) у довгостроковому періоді усі витрати є постійними;
- 4) картелі і подібні їм таємні угоди на практиці важко створювати і підтримувати довгий час;
- 5) теперішня вартість капіталу залежить від того, яку цінність він здатний створити в майбутньому.

Розрахункове завдання

Тема 21. Теорія прибутку.

1. Прибуток та фактори, що його визначають.
2. Умови максимізації прибутку.
3. Підприємницький дохід та монополістичний прибуток.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) якщо коефіцієнт цінової еластичності попиту на товар дорівнює 0,7, то такий попит є еластичним;
- 2) бюджетна лінія не змінить свого положення, якщо ціна товару A знизиться на стільки ж відсотків, на скільки ціна товару B ;
- 3) надлишок доходу над економічними витратами – це нормальний прибуток;

- 4) дуополія – один з окремих випадків моделі монополістичної конкуренції;
- 5) процедура дисконтування збільшує величину доходу.

Розрахункове завдання

Тема 22. Виробництво та ціна в умовах досконалої конкуренції.

1. Ринковий попит на продукцію фірми в умовах досконалої конкуренції.
2. Умова максимізації прибутку.
3. Конкурентна фірма в короткостроковому та довгостроковому періоді.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) попит, що характеризується незмінністю обсягів за будь-якої ціни при інших рівних умовах – це досконало еластичний попит;
- 2) бюджетна лінія не змінить свого положення, якщо ціна товару A зростає на стільки ж відсотків, на скільки ціна товару B знизиться;
- 3) дохід на одиницю реалізованої продукції – це сукупний дохід;
- 4) ринкова поведінка галузевого картелю, що максимізує прибуток, тотожна поведінці чистої монополії;
- 5) чим більша ставка відсотку, тим більший дисконтований дохід.

Розрахункове завдання

Тема 23. Загальні, середні та граничні показники виробництва та їх аналіз у мікроекономіці.

1. Продуктивність, загальна, середня та гранична продуктивність
2. Витрати та їх види.
3. Дохід та його показники.
4. Визначення оптимальних обсягів виробництва.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) чим менше замінників має товар, тим більш еластичним є попит на нього;
- 2) гранична норма заміщення товару A товаром B означає: скільки одиниць товару A споживач купує, якщо ціна товару B зменшується на одну грошову одиницю;
- 3) середні витрати – це витрати на одиницю випуску;
- 4) цінові війни призводять до зниження прибутків усіх учасників олігополії;
- 5) фірма буде здійснювати інвестиції тоді, коли очікувана норма прибутку буде менша, ніж відсоткова ставка.

Розрахункове завдання

Тема 24. Монополістична конкуренція та ефективний обсяг виробництва.

1. Загальні ознаки ринку монополістичної конкуренції.
2. Визначення обсягу та ціни продукції на ринку монополістичної конкуренції.
3. Відмінність поведінки виробника на ринку монополії та монополістичної конкуренції
4. Переваги та недоліки ринку монополістичної конкуренції.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) попит на предмети розкоші більш еластичний, ніж попит на товари першої необхідності;
- 2) гранична норма заміщення товару A товаром B означає від якої кількості одиниць товару A споживач готовий відмовитися в обмін на отримання додаткової одиниці товару B , щоб загальна корисність залишилась незмінною;
- 3) постійні витрати містять витрати на зарплату керуючого персоналу, охорони, відсотки по кредитах, заробітну платню робочих;
- 4) у точці рівноваги Курно на кожну з фірм перепадає половина обсягу ринку;
- 5) економічна рента є платою за ресурси з абсолютно нееластичною кривою попиту.

Розрахункове завдання

Тема 25. Поведінка фірми – олігополіста.

1. Модель Бер тарана або модель олігополістичних цінових війн.
2. Ламана крива попиту на продукцію олігополіста.
3. Ціноутворення за лідером.
4. Модель дуополії Курно.

Визначте, вірно чи невірно кожне з наступних тверджень та поясніть відповідь:

- 1) мікроекономіка може бути визначена як галузь економічної науки, що досліджує економічну роль держави;
- 2) теорія граничної корисності пояснює цінність благ їх загальною корисністю;
- 3) змінні витрати містять: витрати на оплату праці працівників, амортизацію устаткування, рентні платежі;
- 4) характерною рисою монополії, на відміну від конкурентної фірми є прагнення максимізувати прибуток;
- 5) поточна дисконтова на вартість – це витрати поточного періоду на реалізацію інвестиційного проекту.

Розрахункове завдання

Данні щодо розрахункового завдання (за варіантами):

1. Використовуючи власні данні, заповнити колонки таблиці для фірми, що працює за умов досконалої конкуренції та збільшує обсяг виробництва від 0 до 10 одиниць продукції.

Обсяг випуску	Витрати			Середні витрати			MC	Ціна/ MR			TR			PR		
	FC	VC	TC	AFC	AVC	ATC	MC	P1	P2	P3	TR1	TR2	TR3	PR1	PR2	PR3
Q																

За представленими у таблиці розрахунками визначте оптимальний обсяг виробництва та намалюйте графіки:

TC, FC, VC

ATC, AFC, AVC, MC

TR, TC (позначте зону прибутку та збитків)

MR, MC

Визначте критичні ціни(ціну беззбитковості та ціну зупинки виробництва)

Використовуючи данні щодо рівноважної ціни у галузі, визначте, чи буде це ринок розширюватись чи скорочуватись.

2. Припустимо, що галузь монополізується. Витрати фірми – монополісти є аналогічними фірми – конкуренту. Враховуючи, що монополіст самостійно визначає обсяг виробництва, і попит на його продукцію не є еластичним, визначте обсяг сукупного та граничного виторгу та економічні результати діяльності при виробництві від 0 до 10 одиниць товару. Заповніть таблицю, скориставшись індивідуальними даними про попит та ціни. Визначте оптимальний обсяг виробництва та намалюйте графіки:

TR, TC (позначте зону прибутку та збитків)

D, MR, MC, ATC

Індивідуальні данні про витрати конкурентної фірми

Варіант 1

FC – 65

VC: 0, 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 475, 630

P: 35, 40, 58

Варіант 2

FC – 50

VC: 0, 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 440, 570

P: 41, 30, 26

Варіант 3

FC – 80

VC: 0, 63, 103, 138, 170, 208, 254, 307, 368, 436, 514

P: 68, 52, 48

Варіант 4

FC – 50

VC: 0, 51, 80, 101, 116, 135, 160, 191, 229, 275, 331

P: 48, 31, 24

Варіант 5

FC – 70

VC: 0, 39, 66, 86, 107, 132, 165, 208, 260, 334, 424

P: 50, 35, 21

Варіант 6

FC – 65

VC: 0, 38, 64, 84, 105, 130, 162, 203, 253, 309, 375

P: 50, 35, 25

Варіант 7

FC – 100

VC: 0, 82, 152, 217, 277, 347, 437, 547, 677, 827, 997

P: 105, 82, 66

Варіант 8

FC – 60

VC: 0, 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

P: 55, 29, 20

Варіант 9

FC – 70

VC: 0, 36, 67, 86, 110, 140, 176, 220, 273, 338, 417

P: 50, 35, 28

Варіант 10

FC – 70

VC: 0, 75, 105, 125, 140, 153, 173, 204, 254, 324, 426

P: 60, 42, 28

Варіант 11

FC – 70

VC: 0, 66, 90, 107, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

P: 60, 40, 28

Варіант 12

FC – 80

VC: 0, 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365, 480

P: 57, 30, 22

Варіант 13

FC – 85

VC: 0, 86, 130, 161, 188, 217, 250, 286, 336, 399, 476

P: 62, 46, 38

Варіант 14

FC – 65

VC: 0, 45, 85, 120, 153, 188, 228, 273, 328, 393, 468

P: 58, 47, 36

Варіант 15

FC – 65

VC: 0, 68, 108, 143, 173, 208, 248, 293, 348, 413, 488

P: 68, 55, 38

Варіант 16

FC – 70

VC: 0, 78, 100, 108, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

P: 52, 32, 26

Варіант 17

FC – 80
VC: 0, 89, 130, 162, 193, 227, 271, 324, 389, 469, 564
P: 70, 52, 41

Варіант 18
FC – 50
VC: 0, 60, 100, 135, 165, 200, 240, 285, 340, 405, 480
P: 55, 45, 35

Варіант 19
FC – 85
VC: 0, 34, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365
P: 55, 36, 24

Варіант 20
FC – 76
VC: 0, 32, 56, 74, 94, 118, 148, 190, 237, 296, 365
P: 56, 33, 21

Варіант 21
FC – 50
VC: 0, 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440
P: 41, 30, 22

Варіант 22
FC – 75
VC: 0, 70, 107, 130, 147, 160, 180, 221, 261 331, 433
P: 55, 35, 28

Варіант 23
FC – 100
VC: 0, 81, 151, 216, 276, 346, 436, 546, 675, 826, 996
P: 115, 85, 69

Варіант 24
FC – 70
VC: 0, 81, 111, 131, 146, 159, 179, 210, 260, 330, 432
P: 65, 45, 38

Варіант 25
FC – 50
VC: 0, 30, 52, 68, 88, 113, 145, 185, 232, 290, 358
P: 40, 33, 27

Індивідуальні данні про обсяг попиту та ціни фірми - монополіста

Варіант 1

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис. од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

Варіант 2

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

Варіант 3

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ціна	149	139	129	119	109	99	89	79	69	59
------	-----	-----	-----	-----	-----	----	----	----	----	----

Варіант 4

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	240	220	200	180	160	140	120	100	80	60

Варіант 5

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

Варіант 6

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

Варіант 7

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	146	136	126	116	106	96	86	76	66	56

Варіант 8

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

Варіант 9

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

Варіант 10

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

Варіант 11

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80

Варіант 12

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

Варіант 13

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

Варіант 14

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	122	112	102	92	82	72	62	52	42	32

Варіант 15

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	110	105	100	95	90	85	80	75	70	65

Варіант 16

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	126	121	116	111	106	101	96	91	86	81

Варіант 17

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60

Варіант 18

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	118	108	98	88	78	68	58	48	38	28

Варіант 19

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20

Варіант 20

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	112	104	96	88	80	72	64	56	48	40

Варіант 21

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	124	118	112	106	100	94	88	82	76	70

Варіант 22

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	160	156	152	148	144	140	136	132	128	124

Варіант 23

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100

Варіант 24

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

Варіант 25

Обсяг попиту на продукцію монополіста (тис.од.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ціна	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

Питання до іспиту (заліку)

1. Предмет мікроекономіки. Мікроекономіка в системі економічних наук.
2. Методи мікроекономічного аналізу.
3. Мікроекономічна система та її основні характеристики. Нормативна та позитивна мікроекономіка.
4. Модель попиту: функція, графік, фактори впливу.
5. Модель пропозиції: функція, графік, фактори впливу.
6. Ринкова рівновага та механізм її встановлення. Метод порівняльної статистики в аналізі ринкової рівноваги.
7. Стабільність рівноваги та її нестандартні випадки.
8. “Паукоподібна модель” як динамічна модель ринкової рівноваги.
9. Основні засоби державного регулювання ринку.
10. Поняття еластичності та методи її вимірювання.
11. Цінова еластичність попиту. Нецінова еластичність попиту.
12. Цінова еластичність пропозиції.
13. Еластичність та сукупний виторг фірми.
14. Корисність. Закон спадної граничної корисності.
15. Споживацькі переваги та криві байдужості.
16. Гранична норма заміщення.
17. Бюджетні обмеження споживача.
18. Рівновага споживача.
19. Кардиналістська теорія корисності.
20. Ординалістська теорія корисності.
21. Споживацький вибір, його основні правила та особливості.
22. Реакція споживача на зміну доходу. Крива “дохід-споживання”. Криві Енгеля.
23. Реакція споживача на зміну ціни. Побудова, аналіз та використання кривої “ціна-споживання”.
24. Ефект доходу та ефект заміщення за Дж. Хіксом та за Є. Слуцьким.
25. Парадокс Гіфена.

26. Виробнича функція та її види.
27. Виробництво з одним змінним фактором.
28. Виробнича функція у довгостроковому періоді.
29. Ізокванта та її особливості. Гранична норма технологічного заміщення.
30. Ефект масштабу виробництва.
31. Концепція витрат виробництва.
32. Види витрат виробництва.
33. Функція витрат.
34. Ізокоста та її властивості.
35. Рівновага виробника.
36. Витрати фірми в короткостроковому періоді.
37. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.
38. Теорія ринкових структур.
39. Основні риси ринку досконалої конкуренції.
40. Економічна стратегія конкурентної фірми в короткостроковому періоді.
41. Правила максимізації прибутку фірмою.
42. Конкурентна фірма у довгостроковому періоді.
43. Ефективність конкурентного ринку.
44. Характерні особливості чистої монополії. Ціноутворення монополії.
45. Максимізація прибутку монополістом у короткостроковому та довгостроковому періоді.
46. Цінова дискримінація: поняття, умови та види.
47. Економічні наслідки монополії.
48. Антимонопольна політика та її особливості в Україні.
49. Основні риси олігополії.
50. Ціноутворення олігополії в короткостроковому періоді.
51. Некооперативна та кооперативна поведінка фірм-олігополістів.
52. Основні моделі та стратегії фірм-олігополістів.
53. Ефективність та соціально-економічні наслідки олігополії.
54. Сутність монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція.
55. Максимізація прибутку в умовах монополістичної конкуренції.
56. Монополістична конкуренція та ефективність.
57. Теорія граничної продуктивності та попит на ресурси.
58. Зміни в попиті на ресурс.
59. Оптимальне співвідношення ресурсів.
60. Правило мінімізації витрат при використанні ресурсів.
61. Правило максимізації прибутку при використанні ресурсів.
62. Ціноутворення на ринку ресурсів.
63. Визначення заробітної плати.
64. Формування заробітної плати на ринку досконалої та недосконалої конкуренції.
65. Ринок землі та його особливості. Сутність та механізм формування економічної ренти.
66. Позичковий відсоток як дохід на фактор капіталу.
67. Економічний та нормальний прибуток.

Перелік рекомендованої літератури

1. Башнянин Г. І. Мікроекономічна теорія : навч. посібник / Г. І. Башнянин, О. В. Щедра, І. В. Бойчук. – Львів : Новий Світ-2000, 2007.
2. Горобчук Т. Т. Мікроекономіка : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – К. : Центр навч. літ-ри, 2004.
3. Гронтковська Г. Мікроекономіка. Практикум : навч. посібник / Г. Гронтковська, А. Косік. – К. : Центр навч. літ-ри, 2004.
4. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / ред. Ватаманюка. – К. : Альтернатива, 2001.
5. Емцов Р. Г. Микроэкономика / Р. Г. Емцов, М. Ю. Лукин. – М. : МГУ, 1997.
6. Задоя А. О. Мікроекономіка. Курс лекцій та вправи : навч. посібник. – К. : Знання : КОО, 2002.
7. Ивашковский С. Микроэкономика : учебник. – М. : Дело, 2001.
8. Колесніченко І. М. Мікроекономіка : практикум / І. М. Колесніченко, В. М. Філатов. – Х. : ІНЖЕК, 2007.
9. Конохова З. П. Микроэкономика : метод. пособие для студентов заочной формы обучения. – Х. : ХГПУ, 1999.
10. Корнейчук Б. В. Микроэкономика : тесты и задачи / Б. В. Корнейчук, А. Г. Симкина. – СПб : Питер, 2002.
11. Лисовицкий В. Н. Микроэкономика. – Х., 1997.
12. Лісовий А. Мікроекономіка : курс лекцій. – Ірпінь : Акад. ДПС, 2002.
13. Максимова В. Ф. Микроэкономика. – М., 1996.
14. Микроэкономика / ред. Е. Б. Яковлева. – М., 1997.
15. Микроэкономика : в 2-х т. / Гальперин В. М. и др. – СПб, 1998.
16. Мікроекономіка : навч. посібник / ред. С. І. Архієреєв, Н. Б. Решетняк. – Х. : НТУ «ХП», 2003.
17. Мікроекономіка : навч. посібник для студ. екон. вузів / уклад. У. Броль та ін. ; Дрезд. техн. ун-т, Терноп. держ. екон. ун-т. – Тернопіль : Економічна думка, 2006.
18. Мікроекономіка : опорний конспект лекцій / В. Базилевич, В. Лук'янов, Н. Писаренко, Н. Квіцинська. – К. : Четверта хвиля, 1998.
19. Мікроекономіка і макроекономіка / С. Будаговська та ін. – К. : Основи, 2001.
20. Міхов Л. І. Мікроекономіка : навч. посібник / Л. І. Міхов, Л. Л. Кірова. – Донецьк : Юго-Восток, 2006.
21. Мэнкью Г. Н. Принципы микроэкономики. – СПб : Питер, 2003.
22. Нарижна Л. Мікроекономіка. : навч. посібник для підгот. до екзамену та складання модулів з курсу / Л. Нарижна, Л. Пономарьова. – Краматорськ : ДДМА, 2007.
23. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. – М. : НОММА-ИНФРА, 2000.
24. Островерх П. І. Мікроекономіка + тести і задачі : навч. посібник – Львів : ЛНУ, 2006.
25. Пиндайк Р. Микроэкономика / Р. Пиндайк, Д. Рубинфельд Д. – М., 1992.
26. Сборник задач по микроэкономике / ред. Р. М. Нуреев. – М : НОРМА, 2002.
27. Селищев А. С. Микроэкономика: Анализ рынка. Теория цены. Рынок и общество : учебник. – СПб : Питер, 2003.
28. Симкина Л. Г. Микроэкономика / Л. Г. Симкина, Б. В. Корнейчук. – СПб : Питер, 2002.
29. Сотников В. И. Микроэкономика в структурно-логических схемах : учеб. пособие / В. И. Сотников, Ю. В. Сотникова. – Х. : ИНЖЭК, 2006.
30. Стеблій Г. Я. Мікроекономіка у схемах : комплекс метод. матеріалів з вивч. курсу мікроекономіки (для бакалавра з економіки та підприємництва) / Г. Я. Стеблій,

О. В. Горбачевська. – Львів : ЛБІ НБУ, 2005.
Тигова Т. Микроэкономика. – К. : МАУП, 2000.